

EEN PORTIE LEED VOOR IEDEREEN

Op macroniveau vindt ze het leven zinloos. Maar niet zinloos genoeg om er niet door gefascineerd te zijn. Auteur Annemarie van der Meer sprak 25 bekende Nederlanders en Vlamingen over het leven, zingeving en de dood. De interviews bundelde ze in het boek 'Het eindige leven' dat deze week verschijnt.

Als kind stelde Annemarie van der Meer zich voor hoe ze in een stoel op de maan naar de aarde keek. Ze zag piepkleine auto's over de aarde scheuren en kinderen spelen, en stelde zich, zoals ze het zelf zegt, van die typische kindervragen. Ze zag het donker worden, zag mensen gaan slapen. Waarom? Waarom gaan we 's nachts niet door?

Haar fascinatie voor wat die miljarden mensen doen met de ongeveer tachtig jaar die ze op aarde zijn, heeft Van der Meer nog steeds. Wat is de zin van dat leven als het ook lijden kent en er na de dood helemaal niets meer is?

Haar vragen legde Van der Meer voor aan 25 bekende Nederlanders en Vlamingen. Ze praatte met mensen uit de politiek en de wetenschap, interviewde D66'er Alexander Pechtold, beschermer van het recht op abortus en euthanasie, en sprak met voormalig cardioloog Pim van Lommel over zijn onderzoek naar bijna-doodervaringen.

Van der Meer ontmoette ook komiek Urbanus en zanger Bennie Jolink. Ze moesten zorgen voor de luchtige noot tussen alle serieuze gespreken. Maar ook die gespreken waren allerm minst lichtvoetig. Zo vertelde Jolink over zijn zware depressies, die ertoe leidden dat hij niet meer at, sprak en sliep. Antidepressiva en de komst van zijn eerste kleinkind hielpen hem er weer bovenop.

Hoewel hij eraan twijfelt of God bestaat, is Jolink ervan overtuigd dat er een plek is waar overledenen elkaar ontmoeten. En zo denkt de meerderheid van Van der Meers gesprekspartners erover. Bijna iedereen gelooft in een leven na de dood, in wat voor vorm dan ook. En daarmee is het leven allerm minst zinloos.

ONDRAAGLIJK

Schrijfster Kristien Hemmerechts is er als één van de weinigen van overtuigd dat er na de dood helemaal niets is. Ze vindt het een prettige gedachte. Een oneindig leven, dát zou pas ondraaglijk zijn. Hemmerechts verloor twee zonen, de jongens waren nog baby's. Ze stierven vermoedelijk door wiegendood of een hartafwijking. Later overleed haar man. Hemmerechts: „Een deel van me zou nog altijd opgelucht zijn als iemand me vertelde dat ik nu een dodelijke injectie kreeg.”

Hoe fout ze het zelf ook vindt klinken, de 25 gesprekken hebben op Van der Meer een welhaast therapeutische uitwerking gehad. Ze leerden haar dat ieder mens zijn portie lijden krijgt, op wat voor manier dan ook. Haar eigen leed, twee miskramen en een echtscheiding, viel volledig in het niet bij dat van Hemmerechts. Of bij dat van voormalig anorexiapatiënt Milou van der Horst en de van darmkanker genezen Henk Krol.

De interviews hebben haar ideeën over een mogelijk leven na de dood onveranderd gelaten. De wetenschap dat ze iets voor haar dierbaren betekent, geven haar leven op microniveau betekenis. Maar op macroniveau lijkt het leven haar toch echt zinloos. „Als ik weer op de maan ga zitten en naar de aarde kijk, dan lijkt de voortplanting het enige dat zinvol is.”

'Het eindige leven - Bekende Nederlanders en Vlamingen over het leven, zingeving en de dood' is vanaf 19 maart verkrijgbaar en kost 16,95 euro. ISBN 978 90 5831 495 6

© 2009 Mandy Pijl